

Natuur en economie 2.0

Heel lang zijn we bezig geweest met het toekennen van waarden aan natuur en landschap. Daarvoor zijn talloze methoden ontwikkeld waaruit bijvoorbeeld naar voren kwam dat de waarde van een boom kon worden bepaald aan de hand van de hoeveelheid fijn stof en CO2 die deze vastlegde. Iets dat dan natuurlijk ook kon worden opgeschaald naar hele natuurgebieden. Recent zijn op deze manier nog de gezondheidsbaten vastgesteld van het openbaar in de wijk Bos en Lommer in Amsterdam. Deze studies hebben weliswaar geleid tot een stevige mate van emancipatie van natuur, landschap en stedelijk groen, maar al snel deed zich ook een probleem voor: al deze waarden hadden geen enkele relatie met reële geldstromen. Iets dat wel het geval is als we spreken van een hogere huizenwaarde voor woningen in een groene omgeving of omzet van bedrijven die te herleiden is tot natuur en landschap. Dat werd al pijnlijk duidelijk toen tijdens een discussie -over de MKBA die was gemaakt voor het Nederlandse landschap en waaruit naar voren kwam dat dit 6 miljard was- een wethouder in de discussie opstond en zei dat hij daarmee nog geen cent extra had voor het beheer van zijn buitengebied.

Gebiedsontwikkeling 2.0: hoe ontwikkelen we een gebied zonder een overheid?

En dat laatste is dus in toenemende mate een probleem voor bestuurders die worden geconfronteerd met de noodzaak van grote bezuinigingen, bijvoorbeeld op het beheer van natuur, landschap en openbaar groen in het algemeen en bomen in het bijzonder. Want als het gaat om de vraag welke partijen bijvoorbeeld baat hebben bij bomen en het beheer hiervan op zich kunnen nemen (dus financieren), dan zijn dus niet de zorgverzekeraars in beeld. Dit ondanks de studies die aantonen dat groen goed is voor de gezondheid, leidt tot minder obesitas, minder stress, of meer geluk.

Natuur wordt kwetsbaar door subsidie- en giftenstructuren

Als het gaat om het beheer van groen hebben we dus geen waarderingsstudies meer nodig maar financieringsstudies, die nieuwe financiële instrumenten opleveren, die partijen naar voren schuiven die de kosten van beheer op zich willen nemen en voor hen doorrekenen hoe ze dat kunnen terugverdienen. Eigenlijk hebben we gewoon businessplannen nodig. Binnen Triple E hadden we het laatst over gebiedsontwikkeling 2.0: Hoe ontwikkelen we een gebied zonder een overheid (die immers geen geld meer heeft)?

Langlopende financieringsconstructies met belanghebbende uitbaters bieden oplossing

Natuur wordt kwetsbaar door subsidie- en giftenstructuren. Als deze gelden wegvallen, zijn de effecten direct zichtbaar. Duurzame, langlopende financieringsconstructies met belanghebbende uitbaters lossen dat op. Eigenlijk een opgave die ook voor het stedelijk groen en het beheer van bomen geldt. Laten we het daarom, als we daadwerkelijk aan de slag willen met duurzaam beheer en duurzame financiering van natuur en landschap, maar hebben over Natuur en economie 2.0.

Tom Bade
directeur van Kenniscentrum Triple E.